

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 104074

Openbaar

Verzonden aan de raad op:

- 7 APR 2021

Onderwerp:

Aanpak zwerfafval gemeente Harlingen 2021-2023

Kennismemen van:

Het zwerfafvalplan 'de schoonste stad aan het wad, aanpak zwerfafval gemeente Harlingen 2021-2023'

Beste raadsleden,

In het bestuursakkoord 2018-2022 is opgenomen dat we als gemeente actiever worden bij de aanpak van zwerfafval. Daarom hebben we de Friese Milieufederatie (initiatiefnemer en coördinator van Samen Fryslân Schoon) gevraagd een ambitieuze aanpak voor zwerfafval op te stellen. Dit heeft geleid tot het zwerfafvalplan 'de schoonste stad aan het wad, aanpak zwerfafval gemeente Harlingen 2021-2023'. Dit plan hebben wij in onze vergadering van 16 maart vastgesteld. In deze brief informeren wij u over dit plan.

Harlingen de schoonste stad aan het Wad

Met het vaststellen van het zwerfafvalplan hebben wij de ambitie uitgesproken dat Harlingen binnen vijf jaar (2021 t/m 2025) de schoonste stad aan het Wad is. In de gemeente voelen inwoners, scholieren, bedrijven, evenementenorganisaties en toeristen zich verantwoordelijk voor het schoonhouden van Harlingen en omliggende dorpen. In de gemeente Harlingen is het 'not done' om zwerfafval te veroorzaken. Dit is een breedgedragen gevoel in de hele gemeente.

Aanpak

De ontwikkelde aanpak is gericht op geselecteerde doelgroepen die zelf het heft in handen nemen en zich verantwoordelijk voelen voor het terugdringen van de hoeveelheid zwerfafval. Vanuit de overtuiging dat betrokkenheid, draagvlak en eigen verantwoordelijkheid de pijlers zijn van een effectieve aanpak van de hoeveelheid zwerfafval in de gemeente, richten wij de aanpak hierop.

Innovatie is één van de belangrijkste dragers van de aanpak. Harlingen is een waterrijke gemeente met kanalen, vaarten en (zee)havens. De aanpak van zwerfafval in en op het water vereist innovatieve oplossingen waarvan er vele nog in ontwikkeling zijn. Harlingen wordt een proeftuin op het gebied van het voorkomen, opruimen en recyclen van dit 'natte' zwerfafval.

Zichtbaarheid speelt een sleutelrol in het ontwikkelen van een effectieve aanpak. Door te meten wordt zichtbaar waar de problemen zich voordoen en wat de aard en omvang van de

problemen zijn. Op grond hiervan kan de best passende aanpak worden gekozen. Monitoring laat zien wat het effect van de aanpak is en biedt input voor het zo nodig bijstellen van de gekozen aanpak. Bovendien werkt informatie over de resultaten veelal motiverend voor de betrokkenen omdat zij zien wat het effect is van hun inzet. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de impact van zwerfafval zichtbaar wordt gemaakt. De relatie tussen het zwerfafval op verhardingen en in het water van Harlingen met bijvoorbeeld de plastic soep en micro-en nanoplastics, moet op laagdrempelige, creatieve en humorvolle wijze inzichtelijk worden gemaakt, alsook de circulaire mogelijkheden van plastic als grondstof. Communicatie speelt daarom een essentiële rol bij het realiseren van een ambitieuze aanpak.

Participatie/communicatie

Ter voorbereiding op het opstellen van de Aanpak zwerfafval gemeente Harlingen 2021-2023 zijn diverse gesprekken gevoerd met doelgroepen en andere te betrekken partijen. Voor het vervolg gaan wij in het plan uit van het instellen van een Zwerfafvalteam. Dit team bestaat uit belangrijke sleutelpartijen uit de gemeente. Het team zal jaarlijks het ambitieniveau bepalen, SMART-doelen formuleren en gezamenlijk met verschillende doelgroepen invulling geven aan de uitwerking van het ambitieuze zwerfafvalplan. Het team gaat rondom bepaalde thema's gericht doelgroepen benaderen. In samenwerking met die doelgroepen ontstaan creatieve oplossingen en verassende combinaties die resulteren in 'De Schoonste Stad aan het Wad'. Het Zwerfafvalteam zal op grond van o.a. knelpunten en zwerfafval hotspots bepalen wat de jaarlijkse speerpunten worden.

Communicatie is één van de belangrijkste onderdelen van de vernieuwde aanpak. We stellen een apart communicatieplan op. In dit plan wordt inhoud gegeven aan de campagne 'Harlingen, Schoonste Stad aan het Wad'. Een campagne die een bijdrage levert aan het verminderen van zwerfafval in Harlingen. De campagne is tweeledig: het is een bewustwordingscampagne én het draagt bij aan de profilering van de gemeente Harlingen als de Schoonste Stad aan het Wad.

Financiën

In onderstaande tabel vindt u het financieel overzicht.

Jaar	Totale kosten	Dekking uit de zwerfafvalvergoeding *	Dekking uit algemeen budget voor inzameling en verwerking afval
2021	€ 36.000	€ 12.250	€ 23.750
2022	€ 29.000	€ 12.250	€ 16.750
2023	€ 29.000	€ 12.250	€ 16.750
Totaal	€ 94.000	€ 36.750	€ 57.250

* De zwerfafvalvergoeding die de gemeente Harlingen via Nedvangontvangt kan jaarlijks € 12.250 bijdragen aan de bekostiging van de voorgestelde aanpak van zwerfafval. Deze vergoeding blijft in ieder geval t/m 2022 bestaan

De verwachting is dat de kosten voor afvalinzameling en verwerking van afval gaan afnemen omdat er minder afval ontstaat.

Mocht het algemeen budget voor de inzameling en verwerking van afval (huidig budget ca. € 1,4 miljoen) worden overschreden door de kosten voor de uitvoering van dit zwerfafvalplan, dan kan dat voor 2021 worden meegenomen in de najaarsdoorlichting. Mocht dit ook voor 2022/2023 eventueel zo zijn, dan zou dit voor deze jaren via de afvalstoffenheffing kunnen worden gecompenseerd.

Start

Wij starten op korte termijn met de uitvoering. De betrokken doelgroepen, instellingen, bedrijven en instanties staan in de startblokken.

In de opgenomen planning is uitgegaan van een start in januari 2021. De startdatum is echter flexibel en kan eenvoudig worden aangepast. Zolang COVID-19 een stempel drukt op de Nederlandse samenleving wordt de zwerfafvalaanpak van de gemeente Harlingen uitgevoerd overeenkomstig de coronapreventiemaatregelen van het Kabinet en het RIVM.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris

de burgemeester,

S. van den Broek

W.R. Sluiter

Bijlagen:

Het zwerfafvalplan 'de schoonste stad aan het wad, aanpak zwerfafval gemeente Harlingen 2021-2023', versie maart (109444)